

ПЕРШІ ЛІТЕРИ НАЙНІЖНІШОГО СЛОВА

Ми познайомилися у парку, де майстриня розкладала на продаж глиняні горнятка та сувеніри. Зав'язалася розмова, ми обмінялися телефонами і домовилися про наступну зустріч. Як розповідає сама Лариса Василівна, все її життя пов'язане із глиною: на цегельному заводі у Латвії колись працювала її мама, а тато рубав ліс. Так батьки стягалися на хату.

Народний майстер
Лариса Павлюк творить.

Народний майстер Лариса Павлюк родом із Ратнівського району Волинської області. У школі улюбленим предметом Лариси було малювання. Тож коли настав час задуматися про майбутній фах, вирішила для себе, що вступатиме лише у той навчальний заклад, де буде конкурс малюнка. Родина була багатодітною, тож діти змалку вчилися реально сприймати життя.

Лариса подала документи до Ковельського ПТУ №7, де навчали гончарської справи. Вступити з першого разу не вдалося. Але не тому, що погано склала творчий конкурс – педагоги її одразу помітили і вирішили з поміж інших, – дівчина не пройшла за станом здоров'я. Мовляв, гончарство для неї заважкий фах. Тож до наступної вступної кампанії працювала у одному із художніх кооперативів на Волині, де розписувала фарбами дерев'яне кухонне начиння. Попрацювавши, ще більше переконалася, що іншої професії для себе не уявляє і таки вступила до омріяного профтехучилища, де провчилася три роки. За цей час дівчина опанувала усі тонкощі гончарного ремесла і відчула у собі силу справжнього майстра.

Диплом Лариса отримала наприкінці 90-х – у розпал розвалу країни. Коли бартер замінив зарплату, коли підприємства руйнувалися через те, що їх керівники не вмiли аналізу-

Талановита родина Павлюків у повному складі: тато Юрій, восьмикласниця Анастасія, шестирічна Марійка та їх мама Лариса.

роботу. Але звільнилася з підприємства, коли замість зароблених грошей їй запропонували зарплатню продукцією, яку самій треба було реалізувати у Білорусі. Каже, надто принизливою для митця-професіонала була ситуація.

Знайти наступне місце роботи допоміг випадок. У Рівному, де колись було відоме кафе «Сніжинка» побачила смішні фігурки з глини. Вона розпитала, де знаходиться майстерня і почала працювати у художньому кооперативі «Кераміка». Там познайомилася із чоловіком Юрієм, який став для неї надійною опорою і підтримкою у творчих починаннях. Ця сім'я є отим рідкісним

естетичного напрямку від міського голови Рівного. Марійка лише перший рік освоює шкільну премудрість. Любляча мама Лариса показала мені її першу роботу – сумочку, яку донечка пошила із різних клаптиків.

– Доводилося працювати дуже багато, щоб заробити на квартиру в обласному центрі, – поринає у спогади Лариса Василівна. – Одного разу поставила власний рекорд: моя особиста доба склала не 24 години, а 36 – без перерви на відпочинок, бо потрібні були гроші.

Але минав час і одного чудового дня Лариса Павлюк зрозуміла, що вже «переросла» свою посаду в ко-

створила унікальне ліплене панно у вигляді гілок квітучої сакури у своїй невеличкій вітальні, вона вишиває чудові картини та ікони бісером. Задля розваги – «для сміху» з-під її талановитих рук народжуються невеличкі керамічні фігурки, що радують домашніх. Як та задумлива жабка, що пильно дивилася на мене з етажерки.

– Кажуть, що небагато жінок у гончарському ремеслі? Маєте поради серед колег? – запитую майстриню, яка всю увагу зосередила на творенні нового горнятка.

– Поки що зустріла лише одну на Харківщині. А дружні зв'язки маю із ба-

вати ринок і пристосувати виробництво до попиту, сподіваючись, що все «розсмокчеться» саме по собі.

Випускникам профтехучилища запропонували роботу на Березнівському міжколгоспному фарфоровому заводі. І Лариса погодилася. Спочатку працювала на глазуровці, а потім – у художній майстерні, де народжувалися малюнки, розробила модель прекрасного чайного сервізу. Я розглядаю вазу, яку колись створила майстриня. Тоді це було справжнє ноу-хау у березнівських фарфоровиків: на гладенькому тілі вази – об'ємні філігранні листочки і квіти.

Пані Лариса розповідає, що дуже любила ту свою

випадком, коли не треба між людьми слів, бо один одного розуміють на ментальному рівні – за поглядом, за порухом руки. Їх зцементувало усвідомлення, що лише вони відповідальні за майбутнє дітей, за своє життя і все, що і як навколо нього складається.

Одна за одною у них народилися дві чудові донечки, яких Бог теж не обділив талантами. Анастасія нині ходить вже до восьмого класу. Її захоплення бісером отримало високу оцінку: три роки тому дівчинка виборола перемогу у всеукраїнському конкурсі. А у минулому році – І місце серед обдарованих дітей і отримала премію за особисті творчі здобутки та вагомі досягнення у заходах із художньо-

реробляла свою посаду з кооперативу. Два роки тому відчула, що хоче працювати на себе, розгорнути свою власну справу. Захотілося зайнятися гончарством. Сіли з чоловіком, порахували і вирішили ризикнути. Купили гончарного круга, спеціальну піч, що випалює вироби. Все це – речі дуже дорогі. Підтримку Юрія важко недооцінити, адже треба тюки із глиною вантажити, допомагати її місити, вантажити готові вироби на продаж.

Але не була б Лариса справжньої україночкою, якби гроші ставила понад усе. Понад усе для неї – здоров'я і благополуччя донечок та чоловіка. І, звичайно, створення сімейного затишку. Ви не повірите, але ця жінка своїми руками

дружились із майстрами народними майстрами по усій Україні: із Сергієм Івашківим із Червонограда, Любомиром Макаром із Косова, Віталієм Кітиком із Київщини та багатьма іншими.

Розглядаю авторський знак «ЛЮ», яким позначені роботи народного майстра творчої студії Рівненського міського будинку культури Лариси Павлюк. Це перші літери імені талановитої жінки-гончара та її вірного помічника – чоловіка Юрія. Із цих літер починається найкраще і найсвітліше на світі слово. Якщо розглядаєте горнятка, макітри чи сувеніри позначені цим знаком, знайте, що робилися вони саме для вас і – з любов'ю.